

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Μείωση ΕΝΦΙΑ και βελτιώσεις στην ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση του ν. 4611/2019»

I. Γενικά

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, το οποίο χαρακτηρίστηκε από την Κυβέρνηση ως κατεπείγον, αποτελείται, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, από τρία άρθρα.

Με το άρθρο 1 εισάγεται, ειδικώς για το έτος 2019, ποσοστιαία μείωση επί του ποσού του οφειλόμενου από φυσικά πρόσωπα Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (κύριου και συμπληρωματικού), κυμαινόμενη από 10% έως 30%, αναλόγως της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας η οποία υπόκειται σε φόρο, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται για την επιβολή του συμπληρωματικού φόρου. Επίσης, ορίζεται ότι, εφόσον η πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εκδοθεί μέχρι τη 16η του μηνός Σεπτεμβρίου 2019, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την 30ή ημέρα του ίδιου μήνα.

Με το άρθρο 2 τροποποιούνται τα άρθρα 98, 99, 100 και 104 του ν. 4611/2019 που αφορούν ζητήματα ρύθμισης και καταβολής οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση. Συγκεκριμένως, καταργείται, αναδρομικώς από τότε που ίσχυσε, το άρθρο πέμπτο της από 27.6.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 106), αυξάνεται το πλήθος δόσεων της ρύθμισης σε έως 120 (από έως 36 που ισχύει σήμερα) για τα νομικά πρόσωπα κερδοσκοπικού χα-

ρακτήρα, εφόσον η συνολική, υποχρεωτικώς υπαγόμενη στη ρύθμιση, βασική οφειλή δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, ορίζεται ως ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης το ποσό των 20 ευρώ (από 30 ευρώ που ισχύει σήμερα), προβλέπεται ότι, εφόσον κατά την ένταξη στη ρύθμιση προκαταβληθεί ποσό τουλάχιστον διπλάσιο της μηνιαίας δόσης της ρύθμισης, χορηγείται ισόποση απαλλαγή επί των συνολικών προσουξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, μειώνεται σε 3% (από 5% που ισχύει σήμερα) το ποσοστό του τόκου με τον οποίο επιβαρύνονται οι ρυθμισμένες οφειλές, ορίζεται ότι από τις υπαγόμενες προαιρετικώς στη ρύθμιση οφειλές που αφορούν σε υποχρεώσεις ετών, υποθέσεων και περιόδων μέχρι και 31.12.2018, και βεβαιώνονται μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση, εξαιρούνται οι οφειλές για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης λήγει μετά τις 31.12.2018, προβλέπεται ότι η ισχύουσα, έκτακτου χαρακτήρα, ρύθμιση του ν. 4611/2019, όπως τροποποιείται με το παρόν, αποτελεί την τελευταία δυνατότητα ρύθμισης με όρους και προϋποθέσεις έκτακτης φύσεως, ορίζεται ότι, κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης, οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του τρίτου, υπό την προϋπόθεση ότι η κατάσχεση αφορά αποκλειστικώς σε ρυθμισμένα χρέη, και, τέλος, προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις για τους οφειλέτες που έχουν ήδη προβεί στη ρύθμιση των οφειλών τους με το ισχύον, προ των προτεινόμενων τροποποιήσεων, θεσμικό πλαίσιο, και τους παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής στις νέες ρυθμίσεις.

Με το άρθρο 3 ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 2 παρ. 5

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 99 του ν. 4611/2019 και ορίζεται ότι το ποσοστό του τόκου με τον οποίο επιβαρύνονται οι ρυθμισμένες οφειλές ανέρχεται σε 3%, αντί 5% που ισχύει σήμερα.

Δεδομένου ότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος «καθιερώνει όχι μόνο την ισότητα των Ελλήνων έναντι του νόμου, αλλά και την ισότητα του νόμου έναντι αυτών, δεσμεύει και τον κοινό νομοθέτη και τον υποχρεώνει όταν πρόκειται να ρυθμίσει ουσιαδώς όμοια πράγματα, σχέσεις ή καταστάσεις και κατηγορίες προσώπων να μη μεταχειρίζεται κατά τρόπο ανόμοιο τις περιπτώσεις αυτές εισάγοντας εξαιρέσεις και κάνοντας διακρί-

σεις, εκτός αν αυτό επιβάλλουν λόγοι κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, η συνδρομή των οποίων υπόκειται στον έλεγχο των δικαστηρίων» (βλ., ΑΠ 337/1997, ΝοΒ 1998, σελ. 1244 και, συναφώς, ΑΠ 60/2002, ΤοΣ 2002, σελ. 751), η προτεινόμενη μείωση του επιτοκίου θα μπορούσε, κατά τα ανωτέρω, να εφαρμοσθεί και επί των λοιπών ισχυουσών ρυθμίσεων για την καταβολή οφειλών σε δόσεις (ενδεικτικώς, άρθρο 43 του ν. 4174/2013, άρθρο 51 του ν. 4305/2014, άρθρα 1-17 ν. 4321/2015).

2. Επί του άρθρου 2 παρ. 6

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται, αναδρομικώς από 17.5.2019, το άρθρο 100 του ν. 4611/2019 και ορίζεται ότι στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν προαιρετικώς και «οφειλές που βεβαιώνονται μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής σε ρύθμιση και αφορούν σε υποχρεώσεις ετών, υποθέσεων και περιόδων μέχρι και 31.12.2018, εξαιρουμένων των οφειλών για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης λήγει μετά τις 31.12.2018».

Επισημαίνεται ότι το άρθρο 100 του ν. 4611/2019, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο πέμπτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της 27.6.2019 (Α' 106), ορίζει ότι στη ρύθμιση υπάγονται προαιρετικώς «οφειλές που βεβαιώνονται μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής σε ρύθμιση και αφορούν σε υποχρεώσεις ετών, υποθέσεων και περιόδων μέχρι και 31.12.2018», χωρίς να εξαιρεί ρητώς τις οφειλές «για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης λήγει μετά τις 31.12.2018».

Δεδομένου ότι, συμφώνως προς την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, το άρθρο πέμπτο της ως άνω ΠΝΠ «καταργείται από την έκδοσή της», δημιουργείται προβληματισμός ως προς το αν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθ' ο μέτρο, ενδεχομένως, συνεπάγονται την ανατροπή ρυθμίσεων που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οφειλέτες και αφορούν οφειλές «για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης λήγει μετά τις 31.12.2018», πλήττουν την προστατευόμενη εμπιστοσύνη των διοικουμένων προς τη Διοίκηση.

3. Επί του άρθρου 2 παρ. 7

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται εδάφιο στο τέλος του άρθρου 103 του ν. 4611/2019, συμφώνως προς το οποίο «η παρούσα ρύθμιση οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση αποτελεί την τελευταία ρύθμιση οφειλών με έκτακτο χαρακτήρα».

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι το νομοθετικό όργανο δεσμεύεται μόνο από διατάξεις υπέρτερης τυπικής ισχύος και ότι, επομένως, η προτεινόμενη προ-

σθήκη αποτελεί εξαγγελία και υπόδειξη προς τον μελλοντικό νομοθέτη, τον οποίο, πάντως, δεν δύναται να περιορίσει ως προς τη θέσπιση αντίστοιχων ρυθμίσεων.

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2019

Οι εισηγητές
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών